

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՋՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Լ.Գ.Բաղդասարյան_ /Ս.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 14

«_06_» _փետրվար_ 2024_ թ.

_ ՄՀ/մ 063 Ուսուցման ժամանակակից մեթոդներ_ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն

011301.00.7. Ընդհանուր մանկավարժություն

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր`

011301.04.7 Դպրոցական մանկավարժություն և
մեթոդիկա

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան`

մանկավարժության մագիստրոս

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն`

մանկավարժություն և հոգեբանություն

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը`

___ առկա _____

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

___1-ին կուրս, 2-րդ կիսամյակ_____

Դասախոս(ներ) `

_Լիլիթ Բաղդասարյան_____

/անուն, ազգանուն/

էլ. huugte/nter_lulibag@rambler.ru

lilitbaghdasaryan2020@gmail.com

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	...
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	...
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	...
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	...
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	...
9.	Ուսումնառության մեթոդները	...
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	...
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	...
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	...
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	...
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	...
14.	Գնահատում.....	...
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	...
	14.2. Հարցաշար.....	...
	14.3. Գնահատման չափանիշներ.....	...
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	...

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Ուսուցման ժամանակակից մեթոդներ» դասընթացը կարևորվում է բարձրագույն մասնագիտական կրթության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱԱՐԺՈՒՅՈՒՆ կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին զինել ուսուցման գործընթացի կազմակերպման և իրականացման ժամանակակից մեթոդներով՝ ձևավորելով գործիքակազմի ընտրության և հետևողական կիրառման կարողունակություն:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- հաղորդել գիտելիքներ ուսուցման գործընթացի արդիականացման մասին,
- ձևավորել փոխներգործուն հարաբերություններ կառուցելու կարողություն,
- ձևավորել ինքնուրույն ստեղծագործական մտածողությունը զարգացնելու կարողություն,
- ուսուցման ժամանակ հետադարձ կապ ապահովելու հմտություն,
- նպաստել համագործակցային ուսուցում կարգակերպելու հմտության ձևավորմանը:

3.

«Ուսուցման ժամանակակից մեթոդներ» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Մանկավարժություն» դասընթացից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը.

Կիմանա.

- ուսուցման մեթոդների մոդեռնիզացիան,
- ինտերակտիվ /փոխներգործուն/ մեթոդներ
- խաղային մեթոդներ
- նախագծերի մեթոդ
- ԽԻԿ համակարգը,
- խթանման փուլի մեթոդները,
- իմաստավորման փուլի մեթոդները,
- կշռադատման փուլի մեթոդները,

---

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

- ուսուցման ավգորիթմացում,
  - ուսուցման մեթոդների և տեխնոլոգիաների փոխկապակցվածությունը,
  - ուսուցման տեխնոլոգիաներ:
- Կկարողանա.
- իմաստավորել "ուսուցման ժամանակակից մեթոդներ" հասկացությունը,
  - տարբերակել "ուսուցման տեխնոլոգիա" և "ուսուցման մեթոդ" հասկացությունները,
  - արժևորել ուսուցման ժամանակակից մեթոդների և տեխնոլոգիաների դերը մանկավարժական գործընթացում:

Կտիրապետի.

- մեթոդների ճիշտ ընտրությունը,
- ուսուցման գործընթացի նախագծմանը ժամանակակից մեթոդներով,
- ուսուցման ավգորիթմացմանը:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Դասընթացի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ

-ընդհանրական գործիքային կոմպետենցիաների (այսուհետ ԳԿ) ձևավորմանը.

- վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,
- հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,
- մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
- տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն,
- մանկավարժական խնդիրների լուծում,
- որոշումների ընդունում:

-ընդհանրական միջանձնային կոմպետենցիաների (այսուհետ ՄՁԿ) ձևավորմանը.

- քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,
- թիմային աշխատանք,
- միջանձնային ունակություններ,
- միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,
- այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,
- բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում,
- միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,
- բարոյական արժեքներ:

ընդհանրական համակարգային կոմպետենցիաների (այսուհետ ՀԳԿ) ձևավորմանը:

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
- հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
- սովորելու ունակություն,
- նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,
- նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
- առաջնորդի հատկություններ,
- ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
- նախագծեր մշակելու և դրանք կառավարելու ունակություն,
- նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն,
- որակի կարևորության գիտակցում,
- հաջողության ձգտում:

առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաների (այսուհետ՝ ԱԿ) ձևավորմանը:

- դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն,
- հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
- համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,
- ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
- հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները,
- ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն,
- դրսևորել ժամանակակից խոր գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում,
- քննադատորեն գնահատել և մեկնաբանել տեսության ու պրակտիկայի նորագույն ձեռքբերումները,
- տիրապետել ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանալ մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
- ունակ լինել ուրույն, թեկուզ և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,
- ցուցաբերել ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ առարկայական ոլորտում գործունեություն ծավալելիս,
- տիրապետել տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

Դասընթացի ընթացքում կիրականանա ծրագրի ավարտական պահանջներով նախատեսված հետևյալ ուսուցչական կոմպետենցիաների զարգացումը.

- հանձնառություն սովորողների առաջադիմության և ձեռքբերումների նկատմամբ (Ու1),
- ուսուցման ժամանակակից մեթոդները և տեխնոլոգիաները ուսումնասիրելու, ներդնելու կարողություն (Ու2),
- առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն (Ու4),
- ուսուցման բարենպաստ միջավայր ստեղծելու կարողություն (Ու5),
- ժամանակը արդյունավետ օգտագործելու հմտություն (Ու6),
- սեփական գործունեության արդյունքները գնահատելու և վերլուծելու կարողություն (Ու7),
- մասնագիտական կատարելագործման անհրաժեշտության գիտակցում (Ու8):

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների².

«Ուսուցման ժամանակակից մեթոդներ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մանկավարժական մասնագիտական գործունեության ընթացքում, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և մանկավարժության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4 կրեդիտ/120 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	14	
Գործնական աշխատանք	18	
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք	16	
Ինքնուրույն աշխատանք		
Ընդամենը		

² Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Ստուգման ձևը	Քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները³.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը: Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:
- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին

³ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդալոգիան:

Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁴

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրվող, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կունկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** – կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Հարցագրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. Դասավանդման մեթոդներն են⁵ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր....

9. Ուսումնառության մեթոդներն են⁶ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում....

---

⁵ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁷.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դրամադրություն	ձգվող հարցերի մուտք	գործնական աշխատանք	լսարանում աշխատանք	հնչեցնող աշխատանք
1.	Ուսուցման ժամանակակից մեթոդների էությունը	2				
2.	Ուսուցման մեթոդների մոդերնիզացիան /արդիականացումը/: Ինտերակտիվ մեթոդներ	2		2		
3.	Խաղային մեթոդներ	2		2	2	
4.	Նախագծային մեթոդ			2	2	
5.	Քեյս-սթադի մեթոդ	2		2	2	
6.	Թրեյնինգ				2	
7.	Էվրատիկ հարցերի մեթոդ			2	2	
8.	Կլաստեր մեթոդ: Փին-բորդի տեխնիկա			2	2	
9.	Առցանց քննարկումների մեթոդ			2	2	

⁷ Նման է օրացուցային պլանին

10.	Տեսաներկայացման մեթոդ			2	2	
11.	Խթանման փուլի մեթոդները: Իմաստի ընկալման փուլի մեթոդները: Կշռադատման փուլի մեթոդները:	4		2		
12.	Ուսուցման ավգորիթմացում: Ուսուցման մեթոդների և տեխնոլոգիաների փոխկապակցվածությունը	2				
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		14		18	16	

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Активные методы обучения. Электронный курс. Международный Инсти- тут Развития «ЭкоПро», Образовательный портал «Мой университет», http://www.moi-universitet.ru .	
2.	Коджаспирова Г.М. Практикум и методические материалы.	М.: Изда- тельство «Владос», 2003. – 416 с
3.	Кукушин В. С. Теория и методика обучения: учебное пособие.	Ростов- на-Дону : Издательство «Феникс», 2005. – 474 с
4.	Подласый И.П. Педагогика,	М.: Издательство «Владос», 2003. – 574с.
5.	Инновационные методы обучения: Методические рекомендации для магистрантов, получающих квалификацию «Преподаватель высшей школы»,	Нальчик: Каб.-Балк. Ун-т, 2006. – 35 с.
6.	Панина, Т. С. Современные способы активизации обучения :	учебное пособие / Т. С. Панина, Л. Н. Вавилова ; под ред. Т. С. Паниной. — 4-е изд., стер. — М. : Издательский центр «Академия»,

		2008. — 176 с.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Кларин М. В. Интерактивное обучение – инструмент освоения нового опыта//	Педагогика. – 2000. – № 7. – С. 12–18.
2.	Масалков, И. К. Стратегия кейс стади: методология исследования и преподавания: учебник для вузов / И. К. Масалков, М. В. Семина. —	М. : Академический Проект ; Альма Матер, 2011. — 443 с.
3.	Ситуационный анализ, или Анатомия Кейс-метода	под ред. Ю. П. Сурмина. — Киев : Центр инноваций и развития, 2002. — 286 с.
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁸
1.	Ուսուցման ժամանակակից մեթոդների էությունը:	"Ուսուցման մեթոդ" հասկացության էությունը: Ուսուցման ավանդական և ժամանակակից մեթոդներ: Ժամանակակից մեթոդների առավելությունները: Ժամանակակից մեթոդների կիրառման առանձնահատկությունները:	2	Պ1
2.	Ուսուցման մեթոդների մոդեռնիզացիան /արդիականացումը/: Ինտերակտիվ մեթոդներ:	Ավանդական ուսուցման մեթոդների մոդեռնիզացիան: Ուսուցման մեթոդների մոդեռնացման անհրաժեշտությունը: Ակտիվ և պասիվ մեթոդներ: Անձնակենտրոն և անձնակողմնորոշիչ մեթոդներ: Համագործակցային մեթոդներ:	2	Պ5

⁸ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, որ.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն-*/

3.	Խաղային մեթոդներ:	Խաղային մեթոդների տեսակները: Դերային խաղեր:	2	Լ1
4.	Քեյս-սթադի մեթոդ	Մեթոդի էությունը: Իրավիճակի քննարկում	2	Պ6
5.	Խթանման փուլի մեթոդներ: Իմաստի ընկալման փուլի մեթոդները: Կշռադատման փուլի մեթոդները	Մտազրոհ, խմբավորում, պրիզմա, մտածիր-զույգ կազմիր -քննարկիր, ձևակույտ մեթոդների համառոտ նկարագիրը: T -աձև աղյուսակ, գաղափարների քարտեզ, Վեննի դիագրամ, փոխգործուն նշանների համակարգ, խորանարդում, խճանկար, երեք բանալի և մեկ կողպեք, շրջագայություն պատկերասրահում մեթոդների համառոտ նկարագիրը: Քառաբաժան, խորանարդում մեթոդների համառոտ նկարագիրը:	4	
6.	Ուսուցման ալգորիթմացում: Ուսուցման մեթոդների և տեխնոլոգիաների փոխկապակցվածությունը:	Ալգորիթմացման տեխնոլոգիա: Ալգորիթմացման տեխնոլոգիայի իրականացման փուլերը: "Մեթոդ", "հնար", "միջոց", "մեթոդիկա", "տեխնիկա", "տեխնոլոգիա" հասկացությունները: Ուսուցման տեխնոլոգիաների իրականացման գործում ուսուցման մեթոդների դերը:	2	Պ5

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

Խ/Խ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ⁹
1.	Ուսուցման մեթոդների մոդերնիզացիան /արդիականացումը/ Ինտերակտիվ մեթոդներ:	Ավանդական ուսուցման մեթոդների մոդերնիզացիան: Ուսուցման մեթոդների մոդերնացման անհրաժեշտությունը: Ակտիվ և պասիվ մեթոդներ: Անձնակենտրոն և անձնակողմնորոշիչ մեթոդներ: Համագործակցային մեթոդներ	2	ինքն իրեն, խումբը պատասխանողին, դասախոսն ամբողջացնում է	
2.	Խաղային մեթոդներ:	Խաղային մեթոդների տեսակները: Դերային խաղեր:	2	ինքն իրեն, խումբը պատասխանողին, դասախոսն ամբողջացնում է	
3.	Նախագծային մեթոդ:	Հետազոտական, ստեղծագործական կարողությունների զարգացում: Կառուցողական մտածողություն: Նախաձեռնողականություն,	2	ինքն իրեն, խումբը պատասխանողին, դասախոսն ամբողջացնում է	

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		ինքնուրույնություն:			
4.	Քեյս-սթադի մեթոդ	Կիրառման առանձնահատկությունները			
5.	Թրեյնինգ	Կիրառման առանձնահատկությունները	2	ի ինքն իրեն, խումբը պատասխանողին, դասախոսն ամբողջացնում է	
6.	Էվրիստիկ հարցերի մեթոդ	Կիրառման առանձնահատկությունները	2	ի ինքն իրեն, խումբը պատասխանողին, դասախոսն ամբողջացնում է	
7.	Կլաստեր մեթոդ: Փին-բորդի տեխնիկա	Կիրառման առանձնահատկությունները	2	ի ինքն իրեն, խումբը պատասխանողին, դասախոսն ամբողջացնում է	
8	Առցանց քննարկումների մեթոդ	Կիրառման առանձնահատկությունները	2		
9	Տեսաներկայացման մեթոդ	Կիրառման առանձնահատկությունները	2		
10	Խթանման փուլի մեթոդները: Իմաստի ընկալման փուլի մեթոդները: Կշռադատման փուլի մեթոդները:	Մտագրոհ, խմբավորում, պրիզմա, մտածիր- գույգ կազմիր -քննարկիր, ձևակույտ մեթոդների համառոտ նկարագիրը: T - աձև աղյուսակ,	2	ինքն իրեն, խումբը պատասխանողին, դասախոսն ամբողջացնում է	

		գաղափարների քարտեզ, Վեննի դիագրամ, փոխգործուն նշանների համակարգ, խորանարդում, խճանկար, երեք բանալի և մեկ կողպեք, շրջագայություն պատկերասրահում մեթոդների համառոտ նկարագիրը: Քառաբաժան, խորանարդում մեթոդների համառոտ նկարագիրը:			
11	Ուսուցման ալգորիթմացում: Ուսուցման մեթոդների տեխնոլոգիաների փոխկապակցվածությունը:	Ալգորիթմացման տեխնոլոգիա: Ալգորիթմացման տեխնոլոգիայի իրականացման փուլերը: "Մեթոդ", "հնար", "միջոց", "մեթոդիկա", "տեխնիկա", "տեխնոլոգիա" հասկացությունները: Ուսուցման տեխնոլոգիաների իրականացման գործում ուսուցման մեթոդների դերը:	2	ինքն իրեն, խումբը պատասխանողին, դասախոսն ամբողջացնում է	

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուզման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1	Ինտերակտիվ մեթոդներ:	Ակտիվ և պասիվ մեթոդներ: Անձնակենտրոն և անձնակողմնորոշիչ մեթոդներ: Համագործակցային մեթոդներ:	2	լաբորատոր աշխատանքի ներկայացում, հաշվետվություն	Պ1
2	Խաղային մեթոդներ:	Խաղային մեթոդների տեսակները: Դերային խաղեր:	4	լաբորատոր աշխատանքի ներկայացում, հաշվետվություն	Պ6
3	Նախագծային մեթոդ:	Հետազոտական, ստեղծագործական կարողությունների զարգացում: Կառուցողական մտածողություն: Նախաձեռնողականություն, ինքնուրույնություն:	4	լաբորատոր աշխատանքի ներկայացում, հաշվետվություն	
4	Խթանման փուլի մեթոդները:	Մտազրոհ, խմբավորում, պրիզմա, մտածիր- գույգ կազմիր -քննարկիր, ձևակույտ մեթոդների համառոտ նկարագիրը	2	լաբորատոր աշխատանքի ներկայացում, հաշվետվություն	Պ4
5	Իմաստի ընկալման փուլի մեթոդները:	T -աձև աղյուսակ, գաղափարների քարտեզ,	2	լաբորատոր աշխատանքի	Պ4

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		Վեննի դիագրամ, փոխգործուն նշանների համակարգ, խորանարդում, խճանկար, երեք բանալի և մեկ կողպեք, շրջագայություն պատկերասրահում մեթոդների համառոտ նկարագիրը:		ներկայացում, հաշվետվություն	
6	Կշռադատման փուլի մեթոդները:	Քառաբաժան, խորանարդում մեթոդների համառոտ նկարագիրը:	2	լաբորատոր աշխատանքի ներկայացում, հաշվետվություն	Պ4

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹²
1.	Ինտերակտիվ մեթոդները և հետադարձ կապի ապահովումը	Ինտերակտիվ մեթոդներ	զեկույց	4-5 շաբաթ	Ցուցադրական միջոցներով բանավոր ներկայացում	
2.	Ուսուցման գործընթացի արդիականացումը	նորարարություններ	ռեֆերատ	9-10 շաբաթ	Ցուցադրական միջոցներով բանավոր ներկայացում	
3.	Ժամանակակից մեթոդների արդյունավետությունը	Ժամանակակից մեթոդներ	նախագիծ	15-16 շաբաթ	Հաշվետվություն, Ցուցադրական միջոցներով բանավոր ներկայացում	

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

4	Խաղային մեթոդների մանկավարժահոգեբանական նշանակությունը	Խաղային մեթոդներ	զեկույց	19-20 շաբաթ	Ցուցադրական միջոցներով բանավոր ներկայացում	

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹³

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Մարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

¹³ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. **Գնահատում**

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁴:

14.1. **Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝**

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. **Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.**

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում

¹⁴«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ քննության և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁵

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Ուսուցման մեթոդ» հասկացության էությունը:
2. Ուսուցման ավանդական և ժամանակակից մեթոդներ:
3. Ժամանակակից մեթոդների առավելությունները:
4. Ժամանակակից մեթոդների կիրառման առանձնահատկությունները:
5. Ինտերակտիվ մեթոդների էությունը:
6. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դերը ինտերակտիվ մեթոդների զարգացման գործում:
7. Ինտերակտիվ ուսուցման ձևեր:
8. Խաղային մեթոդների տեսակները:
9. Դերային խաղեր:
10. Հետազոտական, ստեղծագործական կարողությունների զարգացում:
11. Կառուցողական մտածողություն:
12. Նախաձեռնողականություն, ինքնուրույնություն:
13. Ուսուցման գործընթացի փուլերը:
14. Խթանման, իմաստի ընկալման և կշռադատման փուլերի նպատակները:
- 15.** Ալգորիթմացման տեխնոլոգիա:
- 16.** Ալգորիթմացման տեխնոլոգիայի իրականացման փուլերը:
17. "Մեթոդ", "հնար", "միջոց", "մեթոդիկա", "տեխնիկա", "տեխնոլոգիա" հասկացությունները:
18. Ուսուցման տեխնոլոգիաների իրականացման գործում ուսուցման մեթոդների դերը:

Ա) (1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

Ընդգրկված թեմաները.

1. Ուսուցման մեթոդ» հասկացության էությունը:
2. Ուսուցման ավանդական և ժամանակակից մեթոդներ:
3. Ժամանակակից մեթոդների առավելությունները:
4. Ժամանակակից մեթոդների կիրառման առանձնահատկությունները:

---

¹⁵ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

5. Ինտերակտիվ մեթոդների էությունը:
6. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դերը ինտերակտիվ մեթոդների զարգացման գործում:
7. Ինտերակտիվ ուսուցման ձևեր:
8. Խաղային մեթոդների տեսակները:
9. Դերային խաղեր:

Բ) (2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

1. Հետազոտական, ստեղծագործական կարողությունների զարգացում:
2. Կառուցողական մտածողություն:
3. Նախաձեռնողականություն, ինքնուրույնություն:
4. Ուսուցման գործընթացի փուլերը:
5. Խթանման, իմաստի ընկալման և կշռադաստման փուլերի նպատակները:
6. Ալգորիթմացման տեխնոլոգիա:
7. Ալգորիթմացման տեխնոլոգիայի իրականացման փուլերը:
8. "Մեթոդ", "հնար", "միջոց", "մեթոդիկա", "տեխնիկա", "տեխնոլոգիա" հասկացությունները:
9. Ուսուցման տեխնոլոգիաների իրականացման գործում ուսուցման մեթոդների դերը:

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁶.

Գործնական աշխատանքները.

Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում
 Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում
 Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում
 Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների, տեսաներկայացման ամկայություն

Լաբորատոր աշխատանքները.

Ժամանակի ռացիոնալ օգտագործում
 Լաբորատոր աշխատանքի տեսական, գիտելիքահեն հիմնավորում

Ինքնուրույն աշխատանքը.

Ստեղծագործական մոտեցման ամկայություն
 Հետազոտական աշխատանքի ամկայություն
 Ինքնուրույն դատողություններ
 Առաջարկություններ

---

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն

011301.00.7. Ընդհանուր մանկավարժություն _____

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝
մեթոդիկա _____

011301.04.7 Դպրոցական մանկավարժություն և

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

_մանկավարժության մագիստրոս _____

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/մ 063 Ուսուցման ժամանակակից մեթոդներ			
Դասընթացին հասկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	48	Դասախոսություն	14
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	16
			Գործնական աշխատանք	18
	Ինքնուրույն	48		
Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին զինել ուսուցման գործընթացի կազմակերպման և իրականացման ժամանակակից մեթոդներով՝ ձևավորելով գործիքակազմի ընտրության և հետևողական կիրառման կարողունակություն:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գիտելիք Գիտի. • ուսուցման մեթոդների մոդեռնիզացիան, • ինտերակտիվ /փոխներգործուն/ մեթոդներ • խաղային մեթոդներ • նախագծային մեթոդը • քեյս մեթոդը • ԽԻԿ համակարգը, • խթանման փուլի մեթոդները, • իմաստավորման փուլի մեթոդները, • կշռադատման փուլի մեթոդները, • ուսուցման ալգորիթմացումը, • ուսուցման մեթոդների և տեխնոլոգիաների փոխկապակցվածությունը, • ուսուցման տեխնոլոգիաներ: Հմտություն Տիրապետում է. • մեթոդների ճիշտ ընտրությանը,			

	• ուսուցման գործընթացի նախագծմանը ժամանակակից մեթոդներով, • ուսուցման ալգորիթմացմանը: Կարողություն Կարողանում է. • մասնագիտական գործունեությունը կազմակերպել ուսուցման ժամանակակից մեթոդներով ու տեխնոլոգիաներով, • կիրառել ուսուցման ժամանակակից մեթոդներ:
Դասընթացի բովանդակությունը	Ուսուցման ժամանակակից մեթոդների էությունը: "Ուսուցման մեթոդ" հասկացության էությունը: Ուսուցման ավանդական և ժամանակակից մեթոդներ: Ժամանակակից մեթոդների առավելությունները: Ժամանակակից մեթոդների կիրառման առանձնահատկությունները: Ուսուցման մեթոդների մոդերնիզացիան /արդիականացումը/: Ավանդական ուսուցման մեթոդների մոդերնիզացիան: Ուսուցման մեթոդների մոդերնացման անհրաժեշտությունը: Ինտերակտիվ մեթոդներ: Ակտիվ և պասիվ մեթոդներ: Անձնակենտրոն և անձնակողմնորոշիչ մեթոդներ: Համագործակցային մեթոդներ: Խաղային մեթոդներ: Խաղային մեթոդների տեսակները: Դերային խաղեր: Նախագծային մեթոդ: Հետազոտական, ստեղծագործական կարողությունների զարգացում: Կառուցողական մտածողություն: Նախաձեռնողականություն, ինքնուրույնություն: ԽԻԿ համակարգ: Ուսուցման գործընթացի փուլերը: Խթանման, իմաստի ընկալման և կշռադատման փուլերի նպատակները: Խթանման փուլի մեթոդները: Մտազրոհ, խմբավորում, պրիզմա, մտածիր-զույգ կազմիր -քննարկիր, ձևակույտ մեթոդների համառոտ նկարագիրը: Իմաստի ընկալման փուլի մեթոդները: T -աձև աղյուսակ, գաղափարների քարտեզ, Վեննի դիագրամ, փոխգործուն նշանների համակարգ, խորանարդում, խճանկար, երեք բանալի և մեկ կողպեք, շրջագայություն պատկերասրահում մեթոդների համառոտ նկարագիրը: Կշռադատման փուլի մեթոդները: Քառաբաժան, խորանարդում մեթոդների համառոտ նկարագիրը: Ուսուցման մեթոդների և տեխնոլոգիաների փոխկապակցվածությունը: "Մեթոդ", "հնար", "միջոց", "մեթոդիկա", "տեխնիկա", "տեխնոլոգիա" հասկացությունները: Ուսուցման տեխնոլոգիաների իրականացման գործում ուսուցման մեթոդների դերը: Ուսուցման ալգորիթմացում: Ալգորիթմացման տեխնոլոգիա:

	Ալգորիթմացման տեխնոլոգիայի իրականացման փուլերը: Ուսուցման տեխնոլոգիաներ: Ուսուցման տեխնոլոգիականացումը: Ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները: Տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների դերը ուսուցման գործընթացի արդյունավետության բարձրացման գործում:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում`</p> <p>1. Մասնակցությունը դասընթացին (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Գնահատման մեթոդը` - Հաճախումների հաշվառում ▪ Գնահատման չափանիշները` <ul style="list-style-type: none"> <li>- ներկայություն:</li> </ul> </li> </ul> <p>2. Մասնակցությունը գործնական, լաբորատոր աշխատանքներին (գումարային 20միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Գնահատման մեթոդը` - Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում, - Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում, - Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում, - Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների, տեսաներկայացման առկայություն: <p>3. Ինքնուրույն աշխատանքներ(ընդհանուր գնահատականի 20%-ը գումարային 20միավոր)</p> ▪ Գնահատման մեթոդը` - Ստեղծագործական մոտեցման առկայություն, - Հետազոտական աշխատանքի առկայություն, - Ինքնուրույն դատողություններ, - Առաջարկություններ: <p>5. Քննություն (ընդհանուր գնահատականի 40%-ը, կամ 40 միավոր, երկու ընթացիկ քննությունների գումարային արժեք)</p> ▪ Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը` <ul style="list-style-type: none"> <li>- հարցաշարային ընթացիկ բանավոր քննություն:</li> </ul> </li> <li>▪ Գնահատման չափանիշները` - պատասխանել 4 հարցերին, յուրաքանչյուր հարցը 5 միավոր և վաստակել 20 միավոր: <p>8 միավոր վաստակելու դեպքում ստանում է դրական</p>

	գնահատական:
Գրականություն	Պարտադիր` 1. Хуторский А.В., Практикум по дидактике и методикам обучения, СПб, издательство, Питер,2004 2. Глебова Л.И. Применение активных методов обучения в практике преподавателей. Режим доступа: http://www.informio.ru/publications/id243 3. Димитренко Н.В. Мотивация, как фактор повышения качества обучения. Режим доступа: http://festival.1september.ru 9. Зарукина Е.В., Логинова Н.А., Новик М.М. Активные методы обучения: рекомендации по разработке и применению. Режим доступа: http://cme.dstu.edu.ru 4. Кавтарадзе Д.Н. Обучение и игра. Введение в активные методы обучения / Д.Н. Кавтарадзе. – М., 1998. 11. Колокольникова З.У. Технология активных методов обучения в профессиональном образовании. Учебное пособие. Режим доступа: library.krasu.ru/ft/ft/_umkd/359/u_course.pdf 5. Активные методы обучения. Электронный курс. Международный Инсти- тут Развития «ЭкоПроф, Образовательный портал «Мой университет», http://www.moi-universitet.ru. 6. Давыдов В.В Проблемы развивающего обучения. – М.: Издательство «Пе- дагогика», 1986. – 240 с. 7. Коджаспирова Г.М. Педагогика. – М. : изд-во «Владос», 2004. – 352 с. 8. Коджаспирова Г.М., Петров К. В. Технические средства обучения и методика их использования. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 256 с . 9. Коджаспирова Г.М. Практикум и методические материалы. – М.: Изда- тельство «Владос», 2003. – 416 с . 10. Кукушин В. С. Теория и методика обучения: учебное пособие. – Ростов- на-Дону : Издательство «Феникс», 2005. – 474 с . 11. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения. – М.: Изда- тель- ство «Педагогика», 1981. – 186 с. 12. Слостенин, В.А. Педагогика: учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. за- ведений. – М.: Издательство «Академия», 2002. – 576 с. 13. Харламов И.Ф. Педагогика. – М.: Издательство «Высшая школа», 2003. – 520 с. 14. Шмаков С.А. Игры учащихся. – М.: Издательство «Новая школа» 2004. – 240 с . 15. Яковлев Н.М., Сохор А.М. Методика и техника урока – М.: Издательство «Просвещение», 1985. – 208 с. 16. Гузеев В. В. Методы и организационные формы обучения. – М.: Народное образование, 2001. – С. 70–79. 17. Инновационные методы обучения: Методические рекомендации для магистрантов, получающих квалификацию «Преподаватель высшей школы». – Нальчик: Каб.-Балк. Ун-т, 2006. – 35 с. 18. Корнеева Е. Н. Активные методы социально-психологического обучения: Учебное пособие. – Ярославль: ЯГПУ, 2009. 19. Кларин М. В. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследования, игры и дискуссии (Анализ зарубежного опыта). Рига: НПЦ «Эксперимент», 1995. С. 158. 20. Кларин М. В. Интерактивное обучение – инструмент освоения нового опыта//Педагогика. – 2000. – № 7. – С. 12–18.

21. Матяш Н. В. Проектный метод обучения в системе технологического образования // Педагогика. – 2000. – № 4.
22. Панина Т. С., Вавилова Л. Н. Современные способы активизации обучения / под ред. Т. С. Паниной. – М.: Академия, 2007. – 176 с.

Літэратура

1. Аронова, Г. А. Методика обучения взрослых : особенности лекционной формы подачи материала по гуманитарным дисциплинам [Электронный ресурс] // Фестиваль педагогических идей «Открытый урок»: [сайт]. – 2012. — Режим доступа: <http://festival.1september.ru/articles/513950/> (дата обращения: 11.05.2012)
2. Зимняя, И. А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании. Авторская версия. — М. : Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004. — 42 с.
3. Краснов, Ю. Э. Современные дискуссии по проблеме «Метод проектов» (реферативный обзор источников, включая рассмотрение концепции Дж. Равена о развитии компетентностей высшего уровня посредством проектного обучения) / Ю. Э. Краснов // Метод проектов. Серия «Современные технологии университетского образования». Вып. 2. / Белорусский государственный университет. Центр проблем развития образования. Республиканский институт высшей школы БГУ. — Минск : РИВШ БГУ, 2003. — С. 197— 221.
4. Масалков, И. К. Стратегия кейс-стади: методология исследования и преподавания: учебник для вузов / И. К. Масалков, М. В. Семина. — М. : Академический Проект ; Альма Матер, 2011. — 443 с.
5. Панина, Т. С. Современные способы активизации обучения : учебное пособие / Т. С. Панина, Л. Н. Вавилова ; под ред. Т. С. Паниной. — 4-е изд., стер. — М. : Издательский центр «Академия», 2008. — 176 с.
6. Полат, Е. С. Метод проектов / Е. С. Полат // Метод проектов. Серия «Современные технологии университетского образования». Вып. 2. / Белорусский государственный университет. Центр проблем развития образования. Республиканский институт высшей школы БГУ. — Минск : РИВШ БГУ, 2003. — С. 39—47.
7. Ситуационный анализ, или Анатомия Кейс-метода / под ред. Ю. П. Сурмина. — Киев : Центр инноваций и развития, 2002. — 286 с.
8. Ступина, С. Б. Технологии интерактивного обучения в высшей школе: учебно- методическое пособие / С. Б. Ступина. — Саратов : Издательский центр «Наука», 2009. — 52 с.